

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-7>

УДК 657.1:65

## БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПОТРЕБИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

## ACCOUNTING AS A TOOL OF STRATEGIC COMMUNICATION: QUALITATIVE CHARACTERISTICS OF INFORMATION AND STAKEHOLDERS' NEEDS

**Гринь Вікторія Петрівна**доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку та оподаткування,  
Запорізький національний університетORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6758-7374>**Gryn Victoriia**

Zaporizhzhia National University

Стаття досліджує трансформацію бухгалтерського обліку в умовах цифровізації, глобалізації інформаційних потоків і переходу до мережових комунікацій. Облік розглядається не як технічна фіксація операцій, а як багаторівнева інформаційно-аналітична система стратегічної комунікації, інтегрована у контур управління підприємством. Систематизовано еволюцію користувачів облікової інформації: від орієнтації на власників і державу до задоволення потреб широкого кола зацікавлених сторін. Обґрунтовано, що корисність облікових даних визначається якісними характеристиками – достовірністю, доречністю, зіставністю, своєчасністю та зрозумілістю – які перетворюють дані на управлінські інсайти для прогнозування й сценарного моделювання. Підкреслено зміну професійної ролі бухгалтера – від виконавця до стратегічного партнера з аналітичними та цифровими компетентностями.

**Ключові слова:** бухгалтерський облік, розвиток обліку, парадигма обліку, стратегічна комунікація, інформаційні потреби, стейкхолдери, інтегрована звітність, стратегічне управління, якісні характеристики інформації, цифровізація, сталий розвиток.

The article explores the transformation of accounting in the context of changing managerial communication paradigms and the growing strategic role of information in corporate management systems. The accounting system is becoming the foundation for integrated reporting, combining financial and non-financial indicators – including social, environmental, managerial, and innovative metrics. Such integration enhances business transparency, strengthens stakeholder trust, and reinforces information reliability within the market environment. The article emphasizes that the qualitative characteristics of accounting information – reliability, relevance, comparability, timeliness, and understandability – are the key determinants of its usefulness for strategic decision-making. These qualities ensure the transformation of accounting data into valuable managerial insights that enable accurate forecasting, scenario modeling, and long-term planning. In this context, accounting performs not only recording and control functions but also analytical, predictive, and communicative roles. The author highlights the changing professional role of the accountant – from a technical performer to a strategic business partner involved in decision-making processes. Modern accountants are expected to possess analytical thinking, strategic vision, and digital competencies, enabling them to contribute to sustainable and innovation-driven enterprise management. The research demonstrates that modern accounting serves as a tool of strategic communication between an enterprise and its stakeholders, facilitating the exchange of relevant information required to evaluate financial stability, resource efficiency, social responsibility, and environmental impact. The creation of an integrated information space within accounting supports transparency, trust, and effective cooperation among business, government, and society, forming the foundation for long-term sustainability.

**Keywords:** accounting, accounting development, accounting paradigm, strategic communication, information needs, stakeholders, integrated reporting, strategic management, qualitative characteristics of information, digitalization, sustainable development.

**Постановка проблеми.** Сучасні економічні умови характеризуються високою динамічністю зовнішнього середовища, цифровізацією бізнес-процесів і глобалізацією інформаційних потоків. Це спричиняє переосмислення ролі бухгалтерського обліку не лише як інструменту фіксації фінансових результатів, а як повноцінної інформаційної системи, що забезпечує стратегічне управління підприємством. У зв'язку з трансформацією комунікаційної парадигми управління – переходом від лінійної моделі обміну інформацією до інтерактивної, мережевої – змінюються і підходи до методології бухгалтерського обліку. У результаті цього провідне місце починає займати система стратегічного управління, яка забезпечує можливість ефективно реагувати на виклики розвитку підприємств у мінливому зовнішньому середовищі.

У таких умовах підприємства набувають важливішої ролі не лише як джерела створення доданої вартості для задоволення фінансових інтересів учасників ринку капіталу, а й як соціально відповідальні суб'єкти, що сприяють розв'язанню глобальних проблем людства.

Активне впровадження комп'ютерних, інформаційних та мережевих технологій зумовлює трансформацію економічних систем і діяльності підприємств, висуваючи нові вимоги до інформаційного забезпечення стратегічного управління. Це, своєю чергою, створює потребу у вдосконаленні механізмів обліково-інформаційної взаємодії між суб'єктами стратегічного управління та їхніми внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Серед науковців, що досліджували цю тему, варто відзначити такі праці, а саме Р. Ф. Бруханського, І. М. Белової, Н. А. Букало, С. Ф. Голов [2], Б. Д. Лановик [4], П. І. Приходько [5], П. О. Куцик [3], С. Т. Лобов, Л. В. Петіна, О. А. Полянська, Т. В. Пономарьова, П. В. Іванюта, С. В. Івахненко, О. С. Кривоконь, С. Ф. Лазарева, Р. Л. Ус та ін., котрі відзначаються, що сучасний бухгалтер повинен задовольняти потреби тих, хто використовує облікову інформацію, незалежно від того, є вони внутрішніми чи зовнішніми користувачами. Як зауважують Б. Нідлз, Х. Андерсон, Д. Колдуелл, В. Командровська сучасний бухгалтер займається не тільки веденням рахунків, але й здійснює широку діяльність, що включає планування і прийняття рішень, контроль і привернення уваги керівництва, оцінку, огляд діяльності та аудіювання [1].

**Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.** В умовах ринкових відносин суттєво змінюється роль бухгалтера в стратегічному управлінні господарською діяльністю. Час ставить нові вимоги, і для ефективного ведення діяльності кожен фахівець суб'єкта господарювання повинен аналізувати процеси і явища, виявляти резерви підвищення ефективності діяльності, напрями її розвитку і диверсифікації. Враховуючи, що сучасний бухгалтер став активним учасником управлінських процесів, є надзвичайним питання формування концепції облікового інформаційного простору для здійснення інформаційної комунікації у сфері стратегії підприємства.

**Формулювання цілей статті.** Метою дослідження є теоретичне визначення та обґрунтування підходу до розробки та впровадження зміни методології бухгалтерського обліку в умовах трансформації комунікаційної парадигми та концепції облікового інформаційного простору в системі стратегічного управління.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Традиційно бухгалтерський облік виконував переважно обліково-контрольну функцію, спрямовану на відображення фактів господарської діяльності. Проте в сучасних умовах він стає частиною ширшої інформаційно-аналітичної системи, що забезпечує керівництво підприємства релевантними даними для прийняття стратегічних рішень.

Відповідно до цього, змінюється методологічна основа обліку:

1) розширюється коло облікової інформації, яка охоплює не лише фінансові, а й нефінансові показники (екологічні, соціальні, управлінські, інноваційні тощо);

2) акцент переноситься з ретроспективного аналізу на прогнозування та аналітику в реальному часі;

3) формується концепція інтегрованої звітності, що поєднує дані різних підсистем підприємства в єдиному інформаційному просторі.

Аналізуючи трансформацію ролі та функцій бухгалтерського обліку в умовах ринкової економіки, В. Шведська та В. Командровська [1, с. 26]. зазначають, що облік нині покликаний виконувати значно ширше коло завдань, серед яких:

1) формування повної та достовірної інформації про діяльність підприємства й його майновий стан як для внутрішніх корис-

тувачів (керівництва, засновників, власників), так і для зовнішніх – інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін;

2) забезпечення інформаційної підтримки контролю за дотриманням законодавства, рухом і використанням активів, зобов'язань, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до затверджених норм, кошторисів і нормативів;

3) виявлення та запобігання негативним тенденціям у фінансово-господарській діяльності, мобілізація внутрішніх резервів, а також прогнозування результатів діяльності як у поточному періоді, так і на перспективу.

С. Ф. Голов, зі свого боку, акцентує на зміні статусу бухгалтера у структурі управління підприємством [2, с. 228]. По-перше, бухгалтери поступово переходять від ролі постачальників інформації до ролі бізнес-партнерів, які беруть безпосередню участь у процесі прийняття рішень і стають рівноправними членами управлінської команди. По-друге, у великих корпораціях простежується тенденція наближення бухгалтерів до центрів стратегічного управління, що посилює їх вплив на процес формування політики підприємства.

Еволюція цілей бухгалтерського обліку спричинила низку змін у його змістовному наповненні:

1) зменшилося значення балансу як основного джерела відображення вартості активів;

2) підвищилася роль звіту про фінансові результати, де центральним стає показник прибутку;

3) розширився зміст фінансової звітності, що включає більш детальний опис релевантної інформації, а також введення приміток та пояснень;

4) зросла увага до аналітичності, точності й послідовності звітних даних, особливо показників, які характеризують прибутковість діяльності підприємства.

Отже, сучасний бухгалтерський облік уже не обмежується виконанням традиційних функцій фіксації господарських операцій та складання звітності. Він перетворюється на комплексну інформаційно-аналітичну систему, що відіграє ключову роль у стратегічному управлінні підприємством. Його основне завдання полягає не лише у відображенні минулих подій, а й у формуванні достовірної, релевантної та своєчасної інформації, необхідної для прогнозування майбутнього розвитку організації.

Така трансформація зумовлена низкою факторів – зростанням інформаційних потреб менеджменту, ускладненням зовнішнього середовища, активною цифровізацією бізнес-процесів та посиленням вимог з боку інвесторів і суспільства. У цьому контексті бухгалтерський облік стає інструментом стратегічної комунікації, який забезпечує взаємодію між підприємством і його стейкхолдерами, сприяє підвищенню прозорості, довіри та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Крім того, оновлена методологія обліку створює умови для глибшого аналізу економічних процесів, оптимізації ресурсів, оцінки ризиків і формування стратегічних альтернатив. Бухгалтер виступає не просто виконавцем, а партнером у процесі прийняття управлінських рішень, що володіє аналітичним мисленням і стратегічним баченням.

Отже, бухгалтерський облік у сучасних умовах набуває нової концептуальної сутності – він стає не лише технічним інструментом, а інтелектуальною основою системи управління підприємством, що забезпечує його стабільність, розвиток і довгострокову ефективність на конкурентному ринку.

На потребі переосмислення облікових завдань наголошує Ф. Ф. Бутинець та П. І. Приходько [5, с. 164], виокремлюючи ключові, історично сформовані напрями їх реалізації:

1) забезпечення збереження майна власника. В умовах віддаленості власника від оперативного управління облік має бути організований так, щоб унеможливити розбазарювання й привласнення активів, а також забезпечити превентивний контроль (інвентаризації, належні процедури) за їх фактичною наявністю та станом;

2) інформаційне забезпечення управління і контроль. Бухгалтерський облік виступає «мовою бізнесу», формує переважну частку економічної інформації для планування, прогнозування, аналізу та прийняття рішень, посилюючи дисципліну ресурсного використання;

3) визначення та відображення фінансових результатів. Через систему рахунків і звітність забезпечується коректне формування показників доходів, витрат і прибутковості, що дає змогу оцінювати ефективність діяльності та узгоджувати інтереси власників, менеджменту й інших зацікавлених сторін.

Отже, такий підхід підкреслює, що завдання бухгалтерського обліку мають еволюційний характер і виходять далеко за межі

технічного відображення господарських фактів. Вони спрямовані на забезпечення збереження власності, підвищення ефективності управління та достовірне визначення фінансових результатів діяльності. Таке бачення формує цілісне бачення обліку як інтегрованої системи контролю, аналітики й комунікації, здатної забезпечувати економічну безпеку підприємства та підтримувати стратегічне прийняття рішень.

З розвитком економічних відносин та поглибленням світогосподарських зв'язків розширюється коло користувачів інформації з системи бухгалтерського обліку та спостерігається трансформація їх інформаційних потреб (табл.1). Розгляд еволюції інформаційних потреб та виокремлення нових користувачів звітності доцільно розпочати саме з XV століття, оскільки цей період вважається етапом становлення бухгалтерського обліку як самостійної галузі знань і практичної діяльності. Саме тоді відбувся перехід від елементарного обліку господарських операцій до системного підходу їх документування та узагальнення, що заклало підґрунтя для розвитку теоретичних засад облікової науки. З появою подвійного запису, упорядкуванням облікових книг і перших трактатів про облік (зокрема, праці Луки Пачолі) відбувається формалізація методології, яка забезпечує можливість отримання достовірної інформації про фінансові результати діяльності. У цей період бухгалтерський облік починає розглядатися не лише як технічний засіб фіксації господарських фактів, а й як інструмент управління майном та контролю за економічними процесами. Власники підприємств, торговці та держава поступово усвідомлюють значення облікової інформації для прийняття рішень, планування діяльності й забезпечення фінансової стабільності. Саме з цього часу розширюється коло користувачів облікових даних, формуються перші вимоги до якості звітної інформації – її повноти, достовірності та своєчасності. Таким чином, XV століття стало відправною точкою еволюції бухгалтерського обліку як науки, практики та соціально-економічного інституту, який постійно вдосконалюється відповідно до зростаючих інформаційних потреб суспільства.

Коло користувачів бухгалтерської інформації є надзвичайно широким і охоплює різноманітні групи суб'єктів, кожна з яких має власні цілі, інтереси та інформаційні запити. У сучасних умовах користувачів бухгалтер-

ських даних можна поділити на основних та вторинних.

До основних користувачів належать акціонери, інвестори, кредитори та вище керівництво підприємства. Вони приймають стратегічно важливі рішення, що безпосередньо впливають на діяльність суб'єкта господарювання.

Акціонери та власники є традиційними користувачами бухгалтерської інформації. Історично їх цікавили дані про стан і структуру капіталу, розмір активів і зобов'язань, фінансові результати діяльності підприємства. З розвитком корпоративного управління зростає інтерес акціонерів до показників прибутковості, рівня дивідендів, ефективності управлінських рішень та вартості бізнесу загалом. Вони приймають рішення щодо кадрових змін у керівництві, затвердження стратегічних планів і розподілу прибутку.

Інвестори використовують бухгалтерську інформацію для оцінки привабливості капіталовкладень, рівня ризиків і прогнозування майбутніх доходів. Їхня зацікавленість спрямована на фінансову стійкість підприємства, динаміку прибутку та перспективи розвитку.

Кредитори (зокрема банки, постачальники, інші фінансові установи) потребують даних про платоспроможність підприємства, ліквідність активів, обсяги боргових зобов'язань та дотримання строків їх погашення. На основі цієї інформації формується рівень довіри та приймаються рішення щодо надання або продовження кредитування.

Вище керівництво і менеджери є активними споживачами оперативної облікової інформації. Їм необхідні поточні дані про фінансові результати, витрати, запаси, рух коштів, собівартість, прибутковість і ризики. На основі цих показників вони приймають управлінські рішення, планують діяльність, прогнозують результати й обирають оптимальні стратегії розвитку. Характер їхніх рішень значною мірою залежить від цілей власників і загальної управлінської політики підприємства.

До вторинних користувачів бухгалтерської інформації належать працівники, державні органи, клієнти, громадськість і суспільство в цілому. Хоча їхні рішення мають опосередкований вплив на діяльність підприємства, вони відіграють дедалі важливішу роль у забезпеченні його стабільності та репутації.

Держава традиційно використовує бухгалтерську інформацію для контролю за правильною обчислення та сплати податків, зборів і обов'язкових платежів. У сучасних умовах

Таблиця 1

**Зміна пріоритетних інформаційних потреб користувачів бухгалтерської інформації в часі**

| № з/п | Часовий період                                                         | Користувачі звітності та пріоритет інформаційних потреб                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1     | XV–XVII століття – період становлення обліку                           | На початкових етапах розвитку бухгалтерського обліку основними користувачами інформації були власники підприємств, купці та держава. Власники потребували даних про розмір капіталу, наявність майна, обсяг зобов'язань і прибутки. Держава цікавилася повнотою обліку торговельних операцій і правильністю нарахування податків. Облік мав переважно контрольну функцію, орієнтовану на збереження власності та виконання фіскальних вимог.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 2     | XVIII–XIX століття – розвиток промислового капіталізму                 | Із появою акціонерних товариств і фінансових інститутів розширюється коло користувачів. Акціонери потребують відомостей про ефективність управління, розмір дивідендів і прибутковість капіталу. Інвестори та кредитори прагнуть оцінити платоспроможність і фінансову стабільність підприємства. Держава продовжує контролювати правильність податкових розрахунків. У цей період облік починає виконувати аналітичну функцію, забезпечуючи фінансову прозорість.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 3     | XX століття – формування управлінського обліку                         | З розвитком промисловості та ускладненням структури підприємств формується новий сегмент користувачів – менеджмент. Керівники потребують детальної інформації про собівартість, доходи, витрати, запаси, обсяги виробництва та рентабельність. Працівники цікавляться рівнем заробітної плати, соціальними виплатами, пенсійним забезпеченням. Банки та постачальники потребують даних про обсяг боргів, строки їх погашення, рівень фінансових ризиків. Бухгалтерський облік набуває внутрішньоуправлінського характеру, стаючи джерелом даних для прийняття поточних рішень.                                                                                                                                                                                         |
| 4     | Кінець XX – початок XXI століття – глобалізація та цифровізація обліку | Поширення міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і розвиток інформаційних технологій розширюють коло користувачів до зовнішніх аналітиків, інвесторів, державних регуляторів та суспільства загалом. Інвестори орієнтуються на майбутню прибутковість і ризики інвестицій. Аналітики фінансових ринків потребують прогнозової, релевантної інформації про ринкові ризики й економічні вигоди. Держава очікує даних для оцінки податкових зобов'язань, фінансової стабільності секторів економіки. Громадськість і споживачі цікавляться екологічними стандартами виробництва, витратами на соціальну відповідальність, якістю продукції. Таким чином, облік стає елементом соціально-економічної комунікації, забезпечуючи прозорість і довіру до бізнесу. |
| 5     | XXI століття – етап інтегрованої звітності                             | У сучасних умовах користувачі бухгалтерської інформації охоплюють усі зацікавлені сторони (stakeholders): власників, інвесторів, керівництво, працівників, кредиторів, державу, споживачів, громаду. Інформаційні потреби тепер охоплюють не лише фінансові показники, а й нефінансові – соціальні, екологічні, управлінські. Основна мета – забезпечення сталого розвитку підприємства, оцінка ризиків, ефективності використання ресурсів та впливу на суспільство. Бухгалтерський облік трансформується в інтегровану інформаційну систему стратегічного управління, яка поєднує фінансову аналітику, моніторинг ризиків і соціальну звітність.                                                                                                                     |

*Джерело: сформовано на основі [6, с. 65]*

державні органи також застосовують фінансову звітність для макроекономічного аналізу, оцінки стабільності секторів економіки, визначення фінансових резервів та ефективності економічної політики.

Працівники все активніше проявляють інтерес до фінансового стану підприємства, що впливає на рівень заробітної плати, соціальні гарантії та перспективи кар'єрного зростання. Останнім часом спостерігається підвищення їхньої обізнаності в питаннях оцінки інтелектуального капіталу та його частки у вартості компанії.

Аналітики фінансових ринків використовують публічну фінансову інформацію для виявлення галузевих і регіональних тенденцій, оцінки інвестиційного клімату та формування аналітичних прогнозів розвитку економіки.

Споживачі продукції дедалі частіше орієнтуються не лише на якість товарів, а й на соціальну та екологічну відповідальність виробника. Їх цікавить дотримання екологічних норм, витрати на сертифікацію, лабораторні дослідження, якість сировини й технологічні стандарти виробництва. Крім того, важливим чинником є репутаційна стабільність і надійність підприємства.

Громадськість цікавиться ширшим спектром інформації – від благодійних витрат підприємства до його екологічної політики, використання енергозберігаючих технологій, участі у соціальних програмах і проєктах з відтворення природних ресурсів.

Загалом, дослідження структури користувачів бухгалтерської інформації свідчить про її розширення, зростання професійного рівня та збільшення вимог до змісту облікових даних. Це змушує підприємства адаптовувати свої системи обліку до нових умов.

Сучасна система бухгалтерського обліку вже не обмежується традиційною фінансовою звітністю. Вона доповнюється розширеними примітками, аналітичними розшифровками, звітами про людський, соціальний, екологічний капітал, а також інтегрованими показниками сталого розвитку. Такі зміни сприяють підвищенню прозорості, довіри з боку стейкхолдерів і конкурентоспроможності підприємств.

Таким чином, еволюція інформаційних потреб користувачів бухгалтерських даних зумовлює необхідність трансформації самої системи обліку – від фіксації господарських фактів до забезпечення стратегічного, соціально відповідального управління підприємством на засадах сталого розвитку.

Зростання вимог до системи бухгалтерського обліку в умовах глобалізації економічного простору та формування постіндустріального суспільства, заснованого на знаннях і технологіях, зумовлює потребу глибокого перегляду її теоретичних і методологічних засад [6, с. 162]. Традиційні підходи, що сформувалися в індустріальну епоху, уже не забезпечують належного рівня аналітичності, гнучкості та релевантності інформації, необхідної для прийняття ефективних управлінських рішень.

Проведений аналіз вимог до фінансової звітності та її якісних характеристик як методологічних елементів бухгалтерського обліку свідчить, що основною метою формування звітної інформації для будь-якої групи користувачів є забезпечення її корисності. Саме корисність є базовим критерієм, який визначає практичну цінність облікових даних у процесі ухвалення економічних, управлінських і стратегічних рішень. Корисна звітна інформація, що відповідає встановленим вимогам і володіє якісними характеристиками – достовірністю, доречністю, зіставністю, своєчасністю та зрозумілістю – стає ключовим ресурсом у сучасній глобальній економіці, яка функціонує в умовах постійних ризиків, невизначеності та швидких змін. У глобальному бізнес-середовищі облікова інформація виконує роль інструменту комунікації між учасниками економічних відносин, сприяючи прозорості, довірі та стабільності ринку. Проте сучасна практика засвідчує, що чинна методологія бухгалтерського обліку залишається переважно статичною, орієнтованою на відображення минулих фактів господарської діяльності, і не враховує масштабних трансформаційних процесів, які відбуваються в економіці, суспільстві та технологічній сфері. Це обмежує її можливості щодо забезпечення актуальних потреб користувачів інформації, особливо в умовах динамічного розвитку бізнес-середовища.

Так, результати дослідження діяльності вітчизняних підприємств, проведеного М. А. Проданчук, показали, що в процесі вирішення управлінських завдань керівники відчують дефіцит релевантних облікових даних, які б достовірно відображали фінансово-економічні та виробничі процеси на різних рівнях управління [7, с.63]. Це свідчить про розрив між інформаційними потребами управлінців та можливостями існуючої системи обліку, яка не завжди забезпечує своєчасне, аналітичне та комплексне відображення діяльності підприємства.

Отже, наявна методологія бухгалтерського обліку потребує модернізації, орієнтованої на інтеграцію інноваційних технологій, аналітичних інструментів і концепцій сталого розвитку. Необхідно забезпечити перехід від обліку, спрямованого лише на контроль і звітність, до інформаційно-аналітичної системи стратегічного управління, яка б відповідала викликам глобальної економіки та сприяла підвищенню конкурентоспроможності підприємств у світовому середовищі.

**Висновки.** Сучасна методологія бухгалтерського обліку має бути орієнтована на формування системи стратегічної аналітики, де інформація не лише накопичується, а й трансформується в знання. Облік стає інструментом стратегічного бачення, забезпечуючи менеджмент інформацією для прогнозування тенденцій, моделювання сценаріїв розвитку й оцінки стратегічних альтернатив. В умовах трансформації комунікаційної парадигми саме облікова інформація стає основою побудови інформаційної довіри між суб'єктами ринку. Удосконалення методології бухгалтерського обліку, на нашу думку, має здійснюватися з урахуванням змін у потребах різних груп користувачів облікової інформації. Світовий досвід свідчить, що характер таких запитів можна визначити через систему вимог до фінансової звітності та її якісних характеристик. Наукові дослідження звертають увагу

на наявну проблему – нечітке розмежування та часткове ототожнення у Концептуальній основі фінансової звітності та Міжнародних стандартах фінансової звітності таких понять, як вимоги, якісні характеристики, а також принципи складання й подання звітності. Урахування потреб користувачів під час підготовки та подання фінансової звітності сприяє формуванню її якісних характеристик і підвищенню змістовності інформації. Це, у свою чергу, робить звітність більш корисною для суб'єктів, які приймають управлінські рішення. Як наслідок, зростає рівень довіри державних інституцій і суспільства до діяльності підприємств, підвищується їх конкурентоспроможність, покращуються умови для залучення інвестицій і кредитних ресурсів, а також розширюються можливості виходу на міжнародні ринки капіталу.

Вектори зміни методології бухгалтерського обліку визначаються впливом цифрових технологій, необхідністю стратегічної орієнтації бізнесу та розвитком мережових комунікацій. Облік перестає бути виключно інструментом фіксації фактів – він стає елементом стратегічного управління, який формує інформаційну основу для прийняття управлінських рішень, забезпечує ефективну взаємодію зі стейкхолдерами та підтримує конкурентоспроможність підприємства у глобальному середовищі.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Командровська В. Моделювання механізму управління інноваційним забезпеченням сталого розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-141>
2. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 522 с.
3. Куцук П. Когнітивний підхід до формування стратегії підприємства на основі "Data Mining" і SWOT-аналізу. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 2. С. 243–251.
4. Лановик Б. Д. Економічна історія України і світу : підручник / Б. Д. Лановик, З. М. Матисякевич, Р. М. Матейко ; за ред. Б. Д. Лановика. 8-ме вид., перероб. і доп. Київ : Вікар, 2006. 495 с.
5. Приходько П. І. Теоретичні основи глобальної системи бухгалтерського обліку. *Держава та регіони*. Серія : Економіка та підприємництво. 2013. № 2 (71). С. 162–165.
6. Проданчук М. А. Види облікових підсистем в інформаційному забезпеченні управління підприємств. *Економіка АПК*. 2013. № 7. С. 63–70.

#### REFERENCES:

1. Komandrovskaya, V. (2024). Modeliuvannya mekhanizmu upravlinnia innovatsiinym zabezpechenniam staloho rozvytku pidpriemstva [Modeling the mechanism for managing innovation support for sustainable enterprise development]. *Economics and Society*, vol. 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-141>
2. Golov S. F. (2007) Bukhgalters'kyi oblik v Ukrayini: analiz stanu ta perspektyvy rozvytku [Accounting in Ukraine: analysis of the state and prospects for development] monohrafiya [monograph] Kyiv: Center of educational literature. 522 p. (in Ukrainian)

3. Kutsyk P. (2022). Kohnityvnyi pidkhid do formuvannia stratehii pidpriemstva na osnovi "Data Mining" i SWOT-analizu. *Ekonomichnyi analiz*. Tom 32, vol. 2, pp. 243–251.
4. Lanovyk B. D., Matisyakevych Z. M., Mateyko R. M. (2006) *Ekonomichna istoriya Ukrayiny i svitu* [Economic history of Ukraine and the world]. pidruchnyk [textbook]. [8th ed., revised and additional]. Kyiv: Vicar. 495 p. (in Ukrainian)
5. Prykhodko P. I. (2013) *Teoretychni osnovy hlobal'noyi systemy bukhhalters'koho obliku* [Theoretical foundations of the global accounting system]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, vol. 2 (71), pp. 162–165.
6. Prodanchuk M. A. (2013) *Vydy oblikovykh pidsystem v informatsynomu zabezpechenni upravlinnya pidpryyemstv* [Types of accounting subsystems in the information support of enterprise management]. *Ekonomika APK*, vol. 7, pp. 63–70.